

DEBATT

Vart tog jobben vägen i höstbudgeten?

Historisk hög arbetslöshet men beroende på hur man räknar endast 3-6 miljarder för att skapa jobb i regeringens budget. Samtidigt som dubbelt så mycket skjuts till för att folk ej skall jobba. Hade dessa 12 miljarder som bland annat går till A-kassa och familjevecka lagts på Tillväxtjobb¹ hade det kunnat skapa 45.000 jobb samtidigt som människor utbildat sig och minskat det svenska kompetensunderskottet.

Arbetslösheten är högre än någonsin samtidigt som företagen inte finner arbetskraft med adekvat utbildning. Skolan behöver stärkas för att ge unga människor rätt kompetens och behöver enligt Lärarförbundet mellan 15-20 miljarder. "De bidde ingen överrock, utan en fingerborg", skolan fick 1,3 miljarder, dvs 6-8 procent av vad de behövde.

Obalansen i svensk arbetsmarknad är slående, med kompetensbrist och hög arbetslöshet samtidigt som företagen efterfrågar arbetskraft. Men kombinationen utgör en fantastisk möjlighet som samhället kan lösa med samverkan och insatser. Utbildning måste tillgängliggöras i hela landet, det kan ske genom digitala kurser. Samtidigt måste utbildning erbjudas inte bara unga människor i traditionell skolålder utan människor i alla åldrar måste ges möjlighet till kompetensutveckling, det kan ske genom digitala kurser på plats i företagen. Där kan arbete kombineras med utbildning som anpassas efter individen och det företag som efterfrågar kompetens. Där kan de lite äldre ges möjlighet att stärka sin anställningsbarhet på arbetsmarknaden. Om inte vad kommer ske med dem?

I den nya LAS överenskommelsen finns en historisk svensk lösning med ett finansierat omställningsstöd, som sannolikt är ett av världens mest generösa. Med detta i ryggen är det oerhört viktigt att utbildningsinsatserna individanpassas och i de fall de tjänar individen kan förläggas på plats i arbetslivet istället för på lärosäten långt bort från arbetsmarknaden. Genom att utbilda sig på plats i företagen behåller man sin plats och bidrar delvis och succesivt mer och mer på arbetsplatsen och stärker därmed sin roll som medarbetare och anställd.

Kravet på omställning av individen ställer i vår globala snabbväxande värld krav på utbildningssystemets förmåga att tillgodose både individens och företagets behov.

Det måste vara enkelt att kombinera jobb och vidareutbildning

Skolornas utbildningsutbud bygger i stor utsträckning på modeller från en annan tid. Då skoltiden var en tidig del av livet som därefter byttes ut mot ett arbete till följd av den utbildning man genomfört. Med fleråriga kursprogram och breda utbildningsinsatser gavs individen en bred kompetens. Behovet av omställning och fortbildning idag är av en annan karaktär. Utbudet av kurser måste göra mer tillgängligt för redan

yrkesverksamma med kortare och mer flexibla kurser anpassade efter näringslivets och företagets behov. Det måste vara enkelt och naturligt att kombinera jobb och vidare utbildning under 3, 6, 12 eller 18 månader, allt beroende på individens och företagets behov. Med tillväxjobb sker detta. Tillväxtjobb är en del av morgondagens kompetensförsörjning.

”arbetslösheten måste halveras, anställer var fjärde småföretag EN person med modellen Tillväxtjobb så är målet uppnått. Det måste politiken lyssna på och se som ett verktyg! - Säger Mathias Rebane, näringspolitisk talesperson, Företagarförbundet

Pandemin accelererade ett par gigantiska strukturomvandlingar, den digitala och den gröna. Sverige har historiskt använt utbildningsinsatser framgångsrikt som strategi för att möta de utmaningar och möjligheter som uppstår vid sådana förändringar på arbetsmarknaden. Samma strategi måste användas nu igen. Yrkesverksamma måste kunna kompetensutveckla sig, arbetslösa måste både utbilda sig samtidigt som de bör bemanna de tomma platser som företagen har behov av att tillsätta. Skolan och näringslivet måste knytas tätare samman så att individer kan växla sömlöst mellan skola och arbete eller befinna sig i båda miljöerna samtidigt. Då sker ett livslångt lärande, då löses kompetensbehovet löpande. Då skapas ett starkare och konkurrenskraftigare Sverige.

Med den framlagda budgeten finns inte mycket av ovanstående, inga satsningar på jobbskapande som ger något vidare avtryck, inga satsningar på skola och livslångt lärande, inga satsningar på samverkan mellan skola och näringsliv. Bara en stor satsning på att folk inte skall behöva arbeta. SUCK!

Mathias Rebane, Näringspolitisk talesperson, Företagarförbundet
0706-72 18 21, mathias.rebane@ff.se

www.ff.se

- 1) *”Tillväxtjobb” en kombination av arbete och kompetensutbildning på plats i de svenska företagen. Arbetskraft direkt för företagen som söker personal, utbildning för individer som behöver kompetenslyft, skattepengar in till välfärden. Tillväxtjobb – en unik lösning där alla parter är vinnare. Läs mer på <https://ff.se/tillvaxtjobb-1/>*

Företagarförbundet är en ideell och partipolitiskt obunden organisation, som sedan 1936 arbetar för att göra det bättre, enklare och tryggare att starta och driva samt utveckla småföretag i Sverige. Att skapa opinion om och öka förståelsen för småföretagarnas roll samt betydelse i samhällsutvecklingen och för tillväxten är kärnan i vår verksamhet. Därutöver levererar vi kvalificerade förmåner och tjänster till våra medlemmar.

Företagarförbundet
Box 1132
262 22 Ängelholm

Tel: 020-760 761
Bg: 5092-2038
E-post: info@ff.se

Org.nr: 802488-8805
Hemsida: www.ff.se